

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

УКРАЇНЬКА
АСОЦІАЦІЯ
ОЦІНЮВАННЯ

Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання

Київ – 2014

Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В.

Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання

Київ – 2014

УДК 316+303+001.8 316+303+001.8
ББК 73я2
Г52

Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В.– Київ: Українська асоціація оцінювання, 2014 – 32 с.

Видання розраховане на українських фахівців з оцінювання, осіб місцевого самоврядування, науковців, викладачів, студентів, аспірантів, державних службовців, та всіх кого цікавлять питання моніторингу і оцінювання. Глосарій має на меті допомогти уніфікації термінології з моніторингу і оцінювання у відповідності до міжнародної практики, сприяти поширенню практики оцінювання в Україні. Даний глосарій – ще один крок на шляху до уніфікації термінології.

Робоча група з підготовки глосарію:

Горошко Альона, Консультант з питань ВІЛ\СНІДу
Нарчинська Тетяна, Координатор проектів науково-технічного співробітництва, ФЦДР
Озимок Ірина, Голова постійного представництва ADETEF в Україні
Тарнай Володимир, Експерт Центру політичних студій та аналітики

Рецензенти глосарію:

Жигінас Олександр, Експерт з моніторингу і оцінювання
Зубрицький Волтер, Фахівець з моніторингу і оцінювання, засновник Facilitated Performance Solutions, Канада
Кравчук Ірина, кандидат наук з державного управління, Голова правління Української асоціації оцінювання
Кучинський Віталій, Фахівець з моніторингу і оцінювання, Міжнародна організація з міграції

Видання випускається українською мовою в друкованому та електронному вигляді. Для отримання електронної версії глосарію просимо звертатися за електронною адресою mio.glossary@gmail.com. В друкованому вигляді видання розповсюджується безкоштовно. Дозволяється поширювати текст з посиланням на джерело.

© Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В., 2014
© Українська асоціація оцінювання, 2014

«Більшість професійних спільнот використовують спеціальні терміни та жаргонізи, мало зрозумілі для людей інших професій. Проте, навіть всередині такої спільноти, може не бути єдиного розуміння термінології, часто це можна спостерігати у нових професійних сферах.

Українська асоціація оцінювання підготувала глосарій основних термінів з моніторингу та оцінювання українською мовою з наданням еквівалентних термінів англійською та російською. Метою створення глосарію було досягнення спільного розуміння та вживання термінів з моніторингу і оцінювання, українською мовою. Таке спільне розуміння може полегшити комунікацію в професійній спільноті, а також сприяти результативному та ефективному проведенню моніторингу та оцінювання. Це також може покращити розуміння моніторингу та оцінювання клієнтами, донорами, бенефіціарами та стейкхолдерами допомогти у встановленні більшої довіри у роботі з спільнотою фахівців з моніторингу та оцінювання в Україні.»

*Володимир Зубрицький
Фахівець з моніторингу, вимірювання результатів і оцінювання, Канада
Рецензент глосарію*

Видання підготовлено та надруковано в рамках проекту «Розробка та погодження основних термінів з моніторингу та оцінювання в Україні» («Development and adjustment of key M&E terminology in Ukraine»), за сприяння Швейцарського бюро співробітництва в Україні, та у співпраці з Українською асоціацією оцінювання і громадською організацією Центр «Соціальні індикатори».

КОНЦЕПЦІЯ ГЛОСАРІЮ

Проект «Розробка та узгодження основних термінів МіО», підтриманий Швейцарським бюро співробітництва в Україні, було реалізовано в період з липня 2013 по вересень 2014 року у співпраці з Українською асоціацією оцінювання та громадською організацією «Центр «Соціальні індикатори».

Відбір термінів до глосарію

Терміни, що представлені у даному глосарії, були відібрані шляхом голосування з-поміж 223 термінів, наведених у 4 англomовних глосаріях з оцінювання, розроблених міжнародними організаціями – OECD, UNAIDS, USAID, IFAD; термін вважався відібраним, якщо його включення до глосарію підтримували 3 з 4 укладачів. Крім того, в процесі роботи та обговорення з рецензентами було додано низку термінів.

Даний глосарій не є першою публікацією термінів з МіО українською мовою, у 1996 був виданий «Англійсько-український словник термінів з державного управління», а у 2003 - «Англо-українського глосарію термінів і понять з аналізу державної політики та економіки» О. Кілієвича; обидва видання хоч і відносяться до аналізу політики, містять велику кількість дотичних до оцінювання термінів. Крім того, деякі неурядові організації розробили власні глосарії з термінології. В розподіленні фахівців з оцінювання також є література з дотичних дисциплін – аналізу політики, соціології та економіки. Укладачі глосарію не претендують на абсолютну істину та запрошують зацікавлених осіб до подальшого обговорення та дискусій.

Узгодження перекладу

Узгодження перекладу являло собою багатоступеневий процес.

- Переклад терміну та його дефініція узгоджувалася укладачами глосарію.
- Після внутрішнього узгодження глосарій був наданий на рецензування трьом фахівцям з оцінювання, що представляли різні сфери – Олександрю Жигінасу (представник державного сектору), Ірині Кравчук (представниця академічної сфери) та Віталію Кучинському (представник донорського сектору). Після отриманих коментарів та поправок, текст глосарію було переглянуто з їх врахуванням.
- Узгоджений після правок рецензентів текст був наданий на розгляд представникам Української асоціації оцінювання та зацікавленим особам через відкрите обговорення, організоване УАО

СТРУКТУРА ГЛОСАРІЮ

Терміни наведені у глосарії за такою схемою:

Термін Англійською – ТЕРМІН УКРАЇНСЬКОЮ / СИНОНІМ ТЕРМІНУ УКРАЇНСЬКОЮ – Термін російською

Глосарій впорядковано в алфавітному порядку за англійськими еквівалентами. Показчик термінів українською наведено в кінці глосарію.

При укладанні глосарію було обрано стратегію максимального пошуку відповідників в українській мові замість використання кальок з термінів англійською мовою.

Широке вживання «кальок» в усному мовленні є поширеною практикою, проте в письмовому мовленні ми пропонуємо використовувати українські відповідники.

Термінологія МіО містить багато підходів до іменування явищ чи процесів. Синонімічні терміни в глосарії вказано через риску (/). Наприклад, слово Мета має англійською декілька відповідників, в назві терміну вони вказані через риску – Purpose / Aim / Goal.

Оцінювання чи Оцінка?

Ймовірно, найбільш поширеною неузгодженістю в термінології МіО є паралельне використання термінів **Оцінювання** та **Оцінка** в розумінні Evaluation. В даному глосарії та в рамках своєї професійної діяльності укладачі обрали для використання термін Оцінювання. Цей вибір був зумовлений двома причинами.

Перша причина лежить у площині мовознавства, зокрема, використання росіянізмів та вживання віддієслівних іменників з суфіксом -к-, що позначають предметну дію (що стосується слова Оцінка). На думку дослідників, значна частина іменників з суфіксом -к-, що виражають упредметнену дію, є запозиченнями з російської мови (наприклад, слова гравіровка, стажировка тощо) . Рекомендацією мовознавців при утворенні віддієслівних іменників є вживання суфіксу -анн-(я) у тих випадках, коли дієслово відноситься до недоконаного виду, тобто означає розгорнуту в часі, тривалу дію. Тобто відповідником до дієслова Оцінювати є іменник Оцінювання. При утворенні іменників від дієслова доконаного виду рекомендують вживати нульовий суфікс як ознаку результативності. У випадку дієслова Оцінити означало б іменник Оцін; на нашу думку така форма перекладу не була б прийнятною, тому пропонуємо використання слова Оцінка як позначника результату, слова, що відображає доконану дію.

Друга причина є продовженням дискусії щодо суфіксів, що правда, апелює до інтуїтивного сприйняття термінів. Як такий термін Оцінка сприймається як результат, тоді як Оцінювання стосується скоріше процесу, що відображає суть оцінювання як дії в часі. Крім того, термін Оцінка, на нашу думку, ближчий до поняття перевірки та контролю, на відміну від Оцінювання, що має більш нейтральне забарвлення.

Хоча термін Оцінка вже використовують в державному та громадському секторах, в академічній сфері науковці та дослідники частіше використовують термін Оцінювання .

Браковка чи бракування. Л. Колибаба <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine62-20.pdf>
Наприклад, Наказ№ 491 від 15.10.2012 Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Методики оцінки ефективності реалізації регіональних природоохоронних та державних (загальнодержавних) цільових екологічних програм» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z2146-12>
Наприклад, розділ сайту Благодійного фонду «Міжнародний Альянс ВІЛ/СНІД Україна» - «Моніторинг та оцінка»
Наприклад, в публікаціях Л. Приходченко, І. Кравчук, В. Тертичка, О. Рудік, Ю. Полянський, В. Ребало та інших

ПОКАЖЧИК ЗА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Accountability – ПІДЗВІТНІСТЬ – Подотчетность.....	9
Activity – ДІЯЛЬНІСТЬ – Действия	9
Analysis – АНАЛІЗ – Анализ.....	9
Appraisal – СХВАЛЕННЯ – Одобрение.....	9
Assessment – ОЦІНЮВАННЯ – Оценка.....	9
Assumption – ПРИПУЩЕННЯ – Предположение	9
Attribution – АТРИБУЦІЯ / ВСТАНОВЛЕННЯ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИХ ЗВ’ЯЗКІВ – Атрибуция / Установление причинно-следственных связей.....	9
Audit – АУДИТ – Аудит.....	9
Base-line study – БАЗОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ – Базовое исследование	10
Benchmarking – БЕНЧМАРКІНГ – Бенчмаркинг	10
Beneficiaries –/ БЕНЕФІЦІАРИ –/ Бенефициары	10
Best Practices – НАЙКРАЦІ ПРАКТИКИ – Лучшие практики	10
Capacity – СПРОМОЖНІСТЬ/ ПОТЕНЦІАЛ – Потенциал	10
Capacity-building – ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ (РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ) – Развитие потенциала	10
Case Study – АНАЛІЗ КОНКРЕТНИХ СИТУАЦІЙ – Анализ конкретных ситуаций	10
Causality – КАУЗАЛЬНІСТЬ/ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИЙ ЗВ’ЯЗОК – Каузальность/ Причинно-следственная связь.....	11
Conclusions – ВИСНОВКИ – Выводы.....	11
Comparison group – ПОРІВНЯЛЬНА ГРУПА – Группа сравнения.....	11
Control group – КОНТРОЛЬНА ГРУПА – Контрольная группа.....	11
Cost-benefit analysis – АНАЛІЗ ВИТРАТ-КОРИСНОСТІ – Анализ затраты-выгоды.....	11
Cost-effectiveness analysis – АНАЛІЗ ВИТРАТ-РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ – Анализ затрат-результативности	12
Counterfactual situation – Контрфактична ситуація – Контрафактическая ситуация.....	12
Data – ДАНІ – Данные	12
Data collection tools – Інструменти збору даних –Инструменты сбора данных.....	13
Development intervention – ЗАХІД З РОЗВИТКУ – Действие по развитию.....	13
Development objective – ЦІЛЬ З РОЗВИТКУ – Цель развития	13
Effect – ЕФЕКТ – Эффект.....	13
Effectiveness – РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ – Результативность	13
Efficiency – ЕФЕКТИВНІСТЬ / ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ – Эффективность / Экономическая эффективность	14
Efficacy – РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ЗА ІДЕАЛЬНИХ УМОВ – Результативность при идеальных умовиях	14
Evaluability – ОЦІНЮВАНІСТЬ – Оцениваемость	14
Evaluability assessment – ВИЗНАЧЕННЯ ОЦІНЮВАНОСТІ – Определение оцениваемости	14
Evaluation – ОЦІНЮВАННЯ – Оценка / Оценивание.....	14
Evaluator – ФАХІВЕЦЬ З ОЦІНЮВАННЯ – Специалист по оценке	14
Ex-ante evaluation – ОЦІНЮВАННЯ EX-ANTE / ПЕРЕДОЦІНЮВАННЯ –	

Оценка ex-ante	15
Ex-post evaluation – ОЦІНЮВАННЯ EX-POST / ПОСТОЦІНЮВАННЯ – Оценка ex-post	16
Experimental design - ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ – Экспериментальный дизайн исследования	16
Facilitator – ФАСИЛІТАТОР – Фасилитатор	16
Feedback – ЗВОРОТНИЙ ЗВ’ЯЗОК – Обратная связь	16
Findings – ВСТАНОВЛЕНІ ФАКТИ – Выявленные факты	16
Focal point – КОНТАКТНА ОСОБА / КООРДИНАТОР – Контактное лицо / Координатор	16
Focus Group – ФОКУС-ГРУПА – Фокус-группа	16
Formative evaluation – ФОРМУЮЧЕ ОЦІНЮВАННЯ – Формирующая оценка	17
Impact – ВПЛИВ – Влияние / Воздействие	17
Impact Evaluation – ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ – Оценка влияния	17
Indicator – ПОКАЗНИК / ІНДИКАТОР – Индикатор	17
Input – ВНЕСОК / ВХІДНІ РЕСУРСИ – Вклад	17
Institutional development impact – ВПЛИВ НА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК – Влияние на институциональное развитие	17
Intervention – ЗАХІД – Интервенция	17
Internal evaluation – ВНУТРІШНЕ ОЦІНЮВАННЯ – Внутренняя оценка	18
Learning Organization – ОРГАНІЗАЦІЯ, ЩО НАВЧАЄТЬСЯ – Обучающаяся организация	18
Lessons Learned – ЗАСВОЄНІ УРОКИ – Извлеченные уроки	18
Logical Framework (Logframe) – ЛОГІЧНА СТРУКТУРА – Логическая структура	18
Logical framework approach – ЛОГІКО-СТРУКТУРНИЙ ПІДХІД – Логико-структурный подход	18
Logical framework matrix – ЛОГІКО-СТРУКТУРНА МАТРИЦЯ – Логико-структурная матрица	19
M&E framework – СХЕМА MiO – Схема МиО	19
M&E Plan – ПЛАН З МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ – План по мониторингу и оценке	19
Measurement – ВИМІРЮВАННЯ – Измерение	19
Meta-evaluation – МЕТА-ОЦІНЮВАННЯ – Мета-оценка	19
Mid-term evaluation – ПРОМІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ – Промежуточная оценка	19
Mixed Methods – ЗМІШАНІ МЕТОДИ – Смешанные методы	20
Monitoring – МОНІТОРИНГ – Мониторинг	20
Nonexperimental design - НЕЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ – Неэкспериментальный дизайн исследования	20
Objective – ЗАВДАННЯ – Цель	20
Operational research – ОПЕРАЦІЙНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ – Операционное исследование	20
Outcome – КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ – Конечный результат	20
Outcome evaluation – ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ – Оценка результатов	20
Outcome monitoring – МОНІТОРИНГ РЕЗУЛЬТАТІВ – Мониторинг результатов	20
Output – ПРОДУКТ – Продукт	21
Output indicator – ІНДИКАТОР ПРОДУКТУ – Индикатор продукта	21

Participatory Evaluation – ПАРТИСИПАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ / ОЦІНЮВАННЯ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН – Партиципативная оценка / Оценка с привлечением к участию.....	21
Performance measurement – ВИМІРЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ – Измерение выполнения	21
Population – ГЕНЕРАЛЬНА СУКУПНІСТЬ – Генеральная совокупность	21
Process evaluation – ОЦІНЮВАННЯ ПРОЦЕСУ – Оценка процесса	21
Program – ПРОГРАМА – Програма	22
Project – ПРОЕКТ – Проект.....	22
Project cycle management – УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТНИМ ЦИКЛОМ – Управление проектным циклом.....	22
Purpose \ Aim \ Goal – МЕТА – Общая цель.....	22
Quality Assurance – ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ – Обеспечение качества.....	22
Quasi-experimental design – КВАЗИЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ – Квазиэкспериментальный дизайн исследования.....	22
Recommendations – РЕКОМЕНДАЦІЇ – Рекомендации	23
Relevance – ВІДПОВІДНІСТЬ / РЕЛЕВАНТНІСТЬ – Соответствие/ Релевантность	23
Reliability – НАДІЙНІСТЬ – Надежность	23
Result – РЕЗУЛЬТАТ – Результат.....	23
Results-Based Management (RBM) – Управління, орієнтоване на результат (УОР) – Управление, ориентированное на результат	23
Risk Analysis – АНАЛІЗ РИЗИКІВ – Анализ рисков.....	23
Sample – ВИБІРКА – Выборка	24
Scope of Work – ОБСЯГ РОБІТ – Объем работ	24
Self-Evaluation – САМООЦІНЮВАННЯ – Самооценка	24
Sources of verification – ДЖЕРЕЛА ПЕРЕВІРКИ – Источники проверки	24
Stakeholders – ЗАЦІКАВЛЕНІ СТОРОНИ / СТЕЙКХОЛДЕРИ – Заинтересованные стороны / Стейкхолдеры	24
Summative evaluation – ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ – Суммативная оценка	25
Survey / Polling – ОПИТУВАННЯ – Опрос	25
Sustainability – СТАЛІСТЬ – Устойчивость.....	25
Target indicator – ЦІЛЬОВЕ ЗНАЧЕННЯ – Целевое значение.....	25
Target Group – ЦІЛЬОВА ГРУПА – Целевая группа	25
Terms of Reference – ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ – Техническое задание	25
Theory of change – ТЕОРІЯ ЗМІН – Теория изменений	25
Triangulation – ТРИАНГУЛЯЦІЯ – Триангуляция	26
Validity – ВАЛІДНІСТЬ – Валидность.....	26
Validation – ВАЛІДИЗАЦІЯ – Валидизация	26

АБРЕВІАТУРИ ТА СКОРОЧЕННЯ

МіО – моніторинг і оцінювання

П/П – проект та/чи програма

Accountability – ПІДЗВІТНІСТЬ – Подотчетность

Відповідальність за прийняття рішень та використання ресурсів, а також зобов'язання довести, що робота була проведена відповідно до узгоджених правил та стандартів; неупереджене і точне повідомлення про результати виконання відповідно до своєї ролі чи планів.

Activity – ДІЯЛЬНІСТЬ – Действия

Ряд заходів, під час яких відбувається залучення ресурсів (фінансових, матеріальних, людських, технічної допомоги та ін.) з метою створення продуктів та досягнення конкретних результатів П/П.

Analysis – АНАЛІЗ – Анализ

Певний етап оцінювання, що полягає в інтерпретації й зіставленні даних з використанням відповідних технік. Аналіз являє собою процес розкладання цілого на частини з метою дослідження причин результатів, що спостерігаються.

Appraisal – СХВАЛЕННЯ – Одобрение

Загальне оцінювання доцільності, можливості реалізації та потенційної сталості, що здійснюється до прийняття рішення про фінансування. Прикладами є аналіз витрат-корисності, аналіз витрат-результативності, мета-аналіз та ін.

Assessment – ОЦІНЮВАННЯ – Оценка

Процес, який може бути несистемним, зі збору інформації, її аналізу та формування суджень на його основі. Термін Assessment має певні відмінності від терміну Evaluation – останній використовується як конкретний термін в рамках проектного менеджменту (щодо оцінювання проектів та програм), тоді як Assessment є словом загального вжитку.

Assumption – ПРИПУЩЕННЯ – Предположение

Судження, яке приймається як правильне та є гіпотезою про причинно-наслідкові зв'язки, фактори чи ризики, які можуть вплинути на успіх П/П.

Attribution – АТРИБУЦІЯ / ВСТАНОВЛЕННЯ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИХ ЗВ'ЯЗКІВ – Атрибуция / Установление причинно-следственных связей

Визначення причинно-наслідкового зв'язку між конкретними заходами та наявними чи очікуваними змінами.

Audit – АУДИТ – Аудит

Сукупність заходів, вжитих з метою визначення, чи відповідає діяльність та організаційні процедури попередньо визначеним вимогам, процедурам та правилам. Аудит допомагає організації досягти поставлених цілей, використовуючи систематизований і послідовний підхід до оцінювання і підвищення ефективності процесів управління ризиками, контролю та процесів управління П/П. Внутрішній аудит

трішній аудит проводить підрозділ, який звітує керівництву, в той час як зовнішній аудит здійснює незалежна організація.

Base-line study – БАЗОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ – Базовое исследование

Опис ситуації перед початком заходів П/П та вимірювання значень ключових показників. Результати базового дослідження слугують основою для порівняння та визначення результативності П/П.

Benchmarking – БЕНЧМАРКІНГ – Бенчмаркинг

Метод аналізу інформації, що полягає в порівнянні діяльності, результатів діяльності та застосованих методів П/П з наявними еталонами, тобто передовими, найбільш ефективними і результативними технологіями, підходами і методами роботи, найкращими результатами. Бенчмаркинг застосовують під час пошуку додаткових можливостей для підвищення ефективності та результативності П/П, оскільки цей метод дозволяє визначити, чи можна досягати результатів краще, ніж це робилося досі.

Beneficiaries – БЕНЕФІЦІАРИ – Бенефициары

Окремі особи, групи чи організації, які прямо або побічно отримують вигоду від реалізації П/П.

Best Practices – НАЙКРАЩІ ПРАКТИКИ – Лучшие практики

Досвід використання методів, підходів та інструментів в управлінні та плануванні, що впродовж певного часу засвідчили свою ефективність та успішність для застосування щодо однієї і тієї ж проблеми за подібних обставин.

Capacity – СПРОМОЖНІСТЬ/ ПОТЕНЦІАЛ – Потенциал

Матеріальні, управлінські та аналітичні надбання (знання, ресурси, системи і мережі) індивідів, груп, організацій та держав, що в сумі виявляються у здатності (індивідуально та колективно) реалізовувати конкретні завдання, виконувати функції, розв'язувати проблеми, ставити цілі та досягати їх.

Capacity-building – ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ (РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ) – Развитие потенциала

Процес, за допомогою якого індивіди, групи, організації та країни розвивають, збільшують і організують свої ресурси, знання та процедури управління, що в сукупності виражається в їх здатності (індивідуально і колективно) реалізовувати конкретні завдання, формулювати цілі й досягати їх.

Case Study – АНАЛІЗ КОНКРЕТНИХ СИТУАЦІЙ – Анализ конкретных ситуаций

Методологічний підхід, який описує конкретну ситуацію чи подію щодо визначеного об'єкта, та передбачає збір даних (проведення інтерв'ю, спостереження, анкетування) на визначеній території чи в рамках П/П для вивчення окремих типових випадків. Результати дослідження завдяки аналізу конкретних ситуацій застосовують з метою звітування стейкхолдерам, підготовки рекомендацій для вдосконалення П/П, обміну набутим досвідом. Аналіз конкретних си-

туацій часто застосовують з метою збору якісних даних, щоб підсилити висновки, отримані на основі аналізу кількісних даних.

Causality – КАУЗАЛЬНІСТЬ/ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИЙ ЗВ'ЯЗОК – Каузальность/ Причинно-следственная связь

Взаємозв'язок між результатами та заходами, вжитими для їх досягнення, або зв'язок між остаточними результатами та їх впливом на бенефіціарів.

Conclusions – ВИСНОВКИ – Выводы

Твердження, які узагальнюють результати оцінювання та вказують на фактори успіху і невдач оцінюваних П/П, при цьому особлива увага приділяється запланованим та незапланованим результатам та впливу, і в більш загальному плані стосується сильних та слабких сторін П/П.

Comparison group – ПОРІВНЯЛЬНА ГРУПА – Група сравнения

Група, яке не є об'єктом впливу П/П, але має подібні характеристики, що і група впливу П/П; подібність характеристик дає можливість порівняння показників обох груп та винесення висновку щодо результативності П/П. До порівняльної групи об'єкти потрапляють шляхом цільового відбору: фахівець з оцінювання формує/відбирає порівняльну групу на основі її подібності до групи впливу.

Про порівняльну групу доцільно говорити при використанні квазіекспериментального дизайну, тоді як при застосуванні експериментального дизайну використовують поняття контрольної групи.

Control group – КОНТРОЛЬНА ГРУПА – Контрольная группа

Група, яке не є об'єктом впливу П/П, але має такі ж характеристики, що й група впливу П/П, що уможлиблює порівняння показників обох груп. На основі цього порівняння роблять висновок про результативність П/П. До контрольної групи об'єкти потрапляють шляхом випадкового відбору перед початком виконання П/П, при цьому кожен з об'єктів відбору має рівні шанси потрапити як до контрольної, так і до експериментальної груп.

Про контрольну групу доцільно говорити при використанні експериментального дизайну, тоді як при застосуванні квазіекспериментального дизайну використовують поняття порівняльної групи.

Cost-benefit analysis – АНАЛІЗ ВИТРАТ-КОРИСНОСТІ – Анализ затрат-выгоды

Порівняння вигід, отриманих завдяки впровадженню П/П, з ресурсами, що були використані для їх досягнення. Особливістю аналізу витрат-корисності є те, що задіяні ресурси та отримані вигоди представлені в грошових одиницях. Прикладом такого аналізу може бути порівняння коштів, задіяних у проекті з профілактики певного захворювання, з економією, яку в майбутньому можна буде отримати за рахунок зниження захворюваності.

Cost-effectiveness analysis – АНАЛІЗ ВИТРАТ-РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ – Анализ затрат-результативности

Аналіз результативності витрат порівнює співвідношення витрат П/П та досягнутих цілей між різними програмами або різними видами заходів. Його відмінністю від аналізу витрат-корисності є те, що результати розраховуються не в грошовому еквіваленті, а за допомогою інших одиниць, наприклад, кількості врятованих життів або випадків попереджених захворювань.

Аналіз результативності витрат є допоміжним інструментом в процесі прийняття рішень. Він визначає найбільш економічно ефективний спосіб досягнення зазначених цілей. У процесі оцінювання цей інструмент може бути застосований для обговорення економічної ефективності П/П. Він дає змогу порівняти політики, програми і проекти, а також представити та визначити найбільш вигідну альтернативу для досягнення результату за оптимальної вартості.

Counterfactual situation – КОНТРАФАКТИЧНА СИТУАЦІЯ – Контрафактическая ситуация

Гіпотетична ситуація, в якій опинилися б люди, організації чи спільноти, якби не було вжито заходів П/П, які є предметом дослідження.

Cross-cutting Issues – НАСКРІЗНІ ПИТАННЯ – Комплексные вопросы

Питання, які впливають на всі проблемні точки в межах свого контексту. В основному, наскрізні питання охоплюють такі теми, як гендерні питання, навколишнє середовище тощо. Під час оцінювання П/П, наскрізні (або горизонтальні) питання визначають відносно впливу, а не продуктів. Наприклад, оцінювання проекту з розвитку підприємництва має включати також інформацію про позитивний або негативний вплив на жінок. При підготовці звіту за результатами оцінювання П/П, бажано, щоб наскрізні питання були зведені в окремий документ і додані до звіту.

Data – ДАНІ – Данные

Інформація, яку збирає та аналізує дослідник, є основною для визначення результатів дослідження та базою для висновків і рекомендацій за результатами дослідження. Дані поділяються на два основні типи: кількісні та якісні.

ЯКІСНІ ДАНІ - Qualitative data - Качественные данные

Дані, які оперують змістовними категоріями та описують людські знання, поведінку, ставлення, допомагають зрозуміти особливості соціальної взаємодії. Якісні дані найчастіше представлені у формі тексту (за результатами розмови з респондентами, в якості записів щоденника, нотаток спостерігача тощо), рідше – у формі зображень. Якісні дані збирають за допомогою якісних методів (глибинних інтерв'ю, фокус-груп, спостережень).

КІЛЬКІСНІ ДАНІ - Quantitative Data - Количественный данные

Дані, виражені в числових показниках та отримані в результаті застосування кількісних методів (опитувань, клінічних тестів, статистичної інформації). Пере-

вагами кількісних даних є їх репрезентативність для досліджуваних груп (може бути досягнутою тільки за допомогою правильного дизайну вибірки дослідження), можливість статистичного аналізу даних та використання їх в якості доказової бази.

Якісні та кількісні дані мають свої переваги та недоліки, доцільність їх застосування залежить від мети, яку ставить перед собою дослідник. Застосування якісних методів в оцінюванні може служити для дослідження досвіду, умов роботи, сприймання, мотивації та поведінки людей щодо П/П, визначення незапланованих наслідків та непередбачених процесів тощо. Практичною метою застосування якісних методів є отримання більш ілюстративних даних, а також отримання даних для формуючих оцінювань завдяки можливостям більш глибокого дослідження процесу імплементації П/П та складнощів, що виникають.

В оцінюванні, як і в соціальних науках, мала місце дискусія з приводу вибору методологічної парадигми, застосування кількісних і якісних методів. Ця дискусія розпочалася у 1970-х роках, активно проходила у 1980-х та на початку 1990-х. Нині в методології оцінювання пануючою є думка щодо адекватності та доцільності обох стратегій, вибір між якими має бути зробленим на основі завдань, що стоять перед фахівцем з оцінювання.

Data collection tools – Інструменти збору даних –Инструменты сбора данных

Способи та прийоми, що застосовуються для визначення джерел інформації та збору даних в процесі оцінювання. У якості прикладів можна розглянути формалізовані та неформалізовані інтерв'ю, спостереження, опитування, фокус-групи, експертні оцінки, дослідження конкретних ситуацій (case study), огляд літератури.

Development intervention – ЗАХІД З РОЗВИТКУ – Действие по развитию

Інструмент партнерської підтримки для сприяння розвитку організації, громади, регіону, країни. Прикладами заходів з розвитку можуть бути проекти, програми з розбудови громадянського суспільства.

Development objective – ЦІЛЬ З РОЗВИТКУ – Цель развития

Запланований вплив у фізичному, фінансовому, інституційному, соціальному, екологічному вимірі на суспільство, громаду або групу людей через один або декілька П/П.

Effect – ЕФЕКТ – Эффект

Заплановані чи незаплановані зміни, пов'язані прямо чи опосередковано з реалізацією П/П.

Effectiveness – РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ – Результативность

Ступінь досягнення кінцевих результатів, тобто співвідношення між фактичними і запланованими результатами діяльності. Поняття «результативності» належить до кінцевих, соціально значущих результатів діяльності П/П (outcomes). Оцінка результативності передбачає отримання відповіді на питання, чи було

досягнуто заплановані цілі і як співвідносяться кінцеві результати П/П із запланованими. Результативність показує ступінь досягнення поставлених цілей і завдань. Питання про результативність складається з двох частин. Перша: чи досягнуто мету П/П? Друга: чи є досягнення цілей саме результатом реалізації П/П?

Efficiency – ЕФЕКТИВНІСТЬ / ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ – Эффективность / Экономическая эффективность

Співвідношення витрачених ресурсів і досягнутих результатів. Дає відповідь на питання, чи використовуються ресурси оптимально та чи такі ж результати, за умови забезпечення належної якості, можуть бути досягнуті з використанням меншої кількості ресурсів.

Efficacy – РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ЗА ІДЕАЛЬНИХ УМОВ – Результативность при идеальных условиях

Ступінь досягнення очікуваних результатів за ідеальних умов у підконтрольному середовищі.

Evaluability – ОЦІНЮВАНІСТЬ – Оцениваемость

Ступінь, щодо якого діяльність П/П може бути оцінена в достовірний та надійний спосіб.

Evaluability assessment – ВИЗНАЧЕННЯ ОЦІНЮВАНОСТІ – Определение оцениваемости

Дослідження, що дає змогу визначити можливості/базові показники/критерії, за якими буде здійснюватись оцінювання П/П. Таке дослідження проводять на етапі раннього огляду запропонованого проекту чи програми для того, щоб упевнитись, чи їхні цілі є реалістичними, а результати – вимірюваними. Воно також дає розуміння, чи оцінювання буде корисним для менеджерів програми або відповідальних за вироблення політики та яким чином; чи реалістичним є проведення оцінювання.

Evaluation – ОЦІНЮВАННЯ – Оценка / Оценивание

Систематичне і об'єктивне дослідження, що може проводитися на різних етапах П/П (проектування, впровадження, завершення). Метою оцінювання є визначення ступеня досягнення цілей, рівня розвитку, ефективності, результативності, впливу та стійкості результатів П/П. Оцінювання надає інформацію, що є достовірною і корисною, дозволяє інтегрувати засвоєні уроки та залучити до процесу прийняття рішень як бенефіціарів, так і донорів, слугує основою для управлінських рішень, удосконалення П/П. Оцінювання також є складовою процесу визначення вартості або значення діяльності П/П.

Evaluator – ФАХІВЕЦЬ З ОЦІНЮВАННЯ – Специалист по оценке

Особа, що спеціалізується на оцінюванні та в своїй діяльності керується стандартами оцінювання. В залежності від типу оцінювання, фахівці з оцінювання можуть бути внутрішніми (тобто працювати в команді, що відповідає за реалі-

зацію П/П), або зовнішніми (тобто бути незалежними від донора, або організації-виконавця П/П). Окремо виділяють фахівців з оцінювання, що беруть участь у партисипативному оцінювання; їх роль у проведенні оцінювання полягає здебільшого у фасилітації оцінювання, а не його безпосередньому проведенні.

Evaluation Standards – СТАНДАРТИ ОЦІНЮВАННЯ - Стандарты оценки

Система стандартів професійного оцінювання, що дозволяє визначити якість оцінювання та стимулює розвиток культури професійного оцінювання. Стандарти оцінювання П/П були розроблені американським Об'єднаним комітетом зі стандартів оцінювання в освіті (AJCSEE), який став базовим документом для професійних асоціацій з оцінювання в усьому світі. До нього увійшов список із тридцяти стандартів, які відображають ключові характеристики якісного оцінювання та можуть бути згруповані у чотири підгрупи:

- стандарти практичності (визначення головних зацікавлених осіб, поширення звіту, вплив оцінювання);
- стандарти здійсненності (практична методика, політична доцільність, економічна ефективність);
- стандарти доречності (на кого орієнтоване оцінювання, повна та неупереджена експертиза, розкриття отриманих даних, конфлікт інтересів, податкова відповідальність);
- стандарти точності (документація програми, аналіз навколишнього оточення, опис цілей і завдань, достовірна інформація, аналіз кількісної та якісної інформації, обґрунтовані висновки, неупереджене складання звіту, мета – оцінка) .

Стандарти оцінювання є важливим документом для планування та реалізації оцінювання П/П, та необхідним критерієм оцінювання якості зусиль, докладених для здійснення оцінювання відповідно до міжнародних стандартів і вимог.

Evaluative Thinking – ОЦІННЕ МИСЛЕННЯ – Оценочное мышление

Вміння аналізувати і критично оцінювати аргументи та докази (наприклад, збирати й інтерпретувати дані та інформацію, генерувати і перевіряти гіпотези, синтезувати і систематизувати інформацію). У масштабі організації оцінне мислення є одним із різновидів рефлексивної практики, що передбачає використання систематично зібраних даних для інформування про організаційну діяльність. Ключові компоненти оцінного мислення включають: формулювання питань та визначення даних, які необхідні для з'ясування цих питань; збір відповідних даних за певною системою/методологічними підходами; аналіз даних; поширення результатів проведеного дослідження; розробка стратегій для подальшої роботи із результати оцінювання П/П. Оцінне мислення може бути застосовано до багатьох організаційних функцій (наприклад, розвиток місії, HR прийняття рішень, зв'язок/реклама) в додачу до розробки і реалізації програм.

Ex-ante evaluation – ОЦІНЮВАННЯ EX-ANTE / ПЕРЕДОЦІНЮВАННЯ – Оценка ex-ante

Оцінювання, що проводять до початку впровадження П/П. Метою цього типу оцінювання є визначення, чи правильно було визначено проблему, на вирішення якої спрямовано П/П, чи відповідають цілі П/П та способи їх досягнення

потребам, чи достатніми є наявні ресурси та чи правильна логіка закладена в процес досягнення змін.

Ex-post evaluation – ОЦІНЮВАННЯ EX-POST / ПОСТОЦІНЮВАННЯ – Оценка ex-post

Різновид оцінювання, що проводиться через кілька років після завершення П/П. Оцінювання ex-post має на меті з'ясувати, які фактори вплинули на досягнення/недосягнення успіху, оцінити сталість результатів та впливу П/П, а також надати рекомендації для майбутніх П/П. Таке оцінювання загалом ставить перед собою більш широкий спектр питань в порівнянні з підсумковим оцінюванням (summative evaluation), яке частіше сфокусоване на визначенні результативності П/П.

Experimental design – ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ – Экспериментальный дизайн исследования

Модель дослідження, що вважається найбільш надійною для встановлення результативності П/П; для її застосування використовують випадковий відбір до кожної з груп: групи впливу та контрольної групи. Відмінності в показниках між групою впливу та контрольною групою показують ефект від проведення П/П. Найбільш повним та надійним варіантом застосування експериментально дизайну є проведення вимірювання для обох груп до та після реалізації П/П. За такого підходу фахівець з оцінювання може прослідкувати зміни в обох групах та визначити, які з них були зумовлені зовнішніми факторами (наприклад, політикою держави, впливом інших проектів), а які є наслідком роботи П/П.

Facilitator – ФАСИЛІТАТОР – Фасилитатор

Особа, що допомагає членам групи результативно та ефективно провести зустріч/консультацію без нав'язування окремої думки чи рішення.

Feedback – ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК – Обратная связь

Передача інформації, отриманої в результаті оцінювання. Залежно від мети зворотній зв'язок може включати в себе збір і поширення результатів, висновків, рекомендацій та засвоєних уроків.

Findings – ВСТАНОВЛЕНІ ФАКТИ – Выявленные факты

Доведені твердження щодо П/П, які базуються на емпіричних даних. Встановлені факти включають опис та візуальні представлення даних, але не інтерпретацію, судження, висновки.

Focal point – КОНТАКТНА ОСОБА / КООРДИНАТОР – Контактное лицо / Координатор

Особа, відповідальна за координацію роботи різних відділів або груп з приводу конкретної теми/напрямку.

Focus Group – ФОКУС-ГРУПА – Фокус-группа

Метод збирання даних, що базується на груповому обговоренні та дискусії, що виникає між учасниками дослідження з приводу теми, яку вивчають, та

проводиться за заздалегідь визначеним сценарієм. Метод фокус-груп дає можливість фахівцям з оцінювання отримати якісну, а не кількісну інформацію, вивчити сприйняття, думки, отримати можливі рекомендації щодо подальших дій.

Formative evaluation – ФОРМУЮЧЕ ОЦІНЮВАННЯ – Формирующая оценка

Різновид оцінювання, в рамках якого досліджується процес реалізації П/П. Основним завданням при проведенні формуючого оцінювання є пошук способу вдосконалення П/П, визначення змін, які потрібно внести в його дизайн⁵.

Impact – ВПЛИВ – Влияние / Воздействие

Результат або ефект, зумовлений або пов'язаний з реалізацією П/П. Термін «вплив» часто застосовують для позначення сумарного ефекту П/П, який відбувається в середньостроковій або довгостроковій перспективі, і може бути запланованим чи незапланованим, позитивним або негативним.

Impact Evaluation – ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ – Оценка влияния

Систематичне вивчення змін, які стали наслідком конкретних заходів, здійснених в рамках П/П. Як правило, оцінювання впливу включає в себе збір вихідних даних для групи втручання та контрольної групи на початку П/П, а також збір даних після завершення П/П.

Indicator – ПОКАЗНИК / ІНДИКАТОР – Индикатор

Кількісний або якісний фактор (змінна), який забезпечує простий і надійний спосіб вимірювання досягнень П/П, відображає зміни, пов'язані з П/П, або допомагає оцінити діяльність виконавця П/П.

Input – ВНЕСОК / ВХІДНІ РЕСУРСИ – Вклад

Фінансові, людські та матеріальні ресурси, що використовуються для реалізації П/П.

Institutional development impact – ВПЛИВ НА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК – Влияние на институциональное развитие

Наслідки впровадження П/П, які посилюють або послаблюють спроможність країни чи регіону використовувати людські, фінансові та природні ресурси більш ефективно, послідовно і справедливо. Такий вплив можливий через: 1) покращення інституційних механізмів, їх визначення, стабільність, прозорість, передбачуваність, а також обов'язковість їх застосування, і/або 2) узгодження місії та інституційної спроможності організації згідно з її функціями, визначеними цими механізмами. Такий вплив може включати заплановані і незаплановані наслідки.

Intervention – ЗАХІД – Интервенция

Конкретна дія або комплекс дій (наприклад, П/П), спрямовані на досягнення позитивних ефектів на користь цільових груп (наприклад, зниження ризику зараження ВІЛ, підвищення якості надання послуг). Особливістю терміну Intervention є те, що він не має прямого відповідника в українській мові, а тому залежно від контексту може означати проект, діяльність, дію, захід в контексті П/П.

⁵ Детально про відмінність між формуючим оцінюванням та оцінюванням процесу у статті: «Оцінювання процесу»

Internal evaluation – ВНУТРІШНЕ ОЦІНЮВАННЯ – Внутренняя оценка

Оцінювання, що проводить спеціаліст/відділ організації, відповідальної за впровадження П/П. Зазвичай внутрішні фахівці з оцінювання не є безпосередніми виконавцями П/П, проте вони підпорядковані керівникам організації, тоді як зовнішні фахівці з оцінювання є незалежними і від об'єкта оцінювання (проєкту або програми), і від самої організації. Якщо зовнішнє оцінювання зазвичай сфокусоване на результатах (outcomes) проєкту/програми для клієнтів, то внутрішнє оцінювання частіше покликане дати відповідь на конкретні питання менеджерів або оцінити результативність П/П.

Learning Organization – ОРГАНІЗАЦІЯ, ЩО НАВЧАЄТЬСЯ – Обучающаяся организация

Будь-яка організація, працівники якої постійно здобувають нові знання, розвивають свої здібності і таким чином сприяють загальному успіху організації. Такі організації створюють навчальне середовище з метою безперервного перетворення, стимулюючи нові способи мислення серед співробітників, створюючи та підтримуючи надійні системи навчання, що відповідають цілям організації. Ключовими характеристиками організації, що навчається, є: експериментування з новими підходами; вивчення досвіду та передової практики інших осіб; передача знань швидко та ефективно по всій організації; розвинута система звітування про засвоєні уроки із власного досвіду; розвиток ротачії кадрів та нових навчальних програм.

Lessons Learned – ЗАСВОЄНІ УРОКИ – Извлеченные уроки

Узагальнення, засновані на результатах оцінювання П/П, що дозволяють абстрагуватися від конкретних обставин до більш загальних ситуацій. Зазвичай засвоєні уроки виділяють сильні і слабкі сторони у розробці та реалізації П/П, що впливають на їх продуктивність та подальші результати. Засвоєні уроки мають бути враховані під час наступного циклу планування П/П або під час розробки подібних П/П.

Logical Framework (Logframe) – ЛОГІЧНА СТРУКТУРА – Логическая структура

Інструмент управління, призначений для вдосконалення плану дій/заходів, як правило, на рівні проєкту. Це різновид логічної моделі, що визначає стратегічні елементи П/П (початкові ресурси (внески), продукти, кінцеві результати, вплив), їхні причинно-наслідкові зв'язки, ключові показники та припущення або ризики. Логічна структура полегшує планування, виконання та оцінювання дій з розвитку. Синоніми: логічна матриця, логічна рамка, логічна структура, логіко-структурна матриця.

Logical framework approach – ЛОГІКО-СТРУКТУРНИЙ ПІДХІД – Логико-структурный подход

Систематичний аналітичний процес для планування та управління проєкту, спрямованого на досягнення цілей. В ньому використовується логіко-структурна матриця для розробки, планування та впровадження проєктів. Цей підхід передбачає визначення таких ключових елементів, як вклад, продукти, заходи, ре-

зультати, вплив та їхні причинно-наслідкові зв'язки, показники та припущення щодо ризиків, які можуть вплинути на успіх або невдачу П/П.

Logical framework matrix – ЛОГІКО-СТРУКТУРНА МАТРИЦЯ – Логико-структурная матрица

Інструмент планування, моніторингу і оцінювання, що дає змогу отримати стандартизовану консолідовану інформацію про проект, його логіку та узгоджується на етапі планування з усіма залученими сторонами. Схематичне відображення логічної структури П/П, здебільшого представлене у формі таблиці, в якій узагальнено, що в проекті планується досягти та яким чином (мета, цілі, завдання, вхідні ресурси, продукти, кінцеві результати, вплив), а також зазначені головні припущення.

M&E framework – СХЕМА МіО – Схема МиО

Чітка структура моніторингу і оцінювання, узгоджена усіма зацікавленими сторонами впродовж початкової фази П/П. Документ слугує планом виконання моніторингу і оцінювання проекту та має дати відповідь на такі питання:

- Що є предметом моніторингу та оцінювання?
- Хто відповідальний за проведення заходів з МіО?
- Коли планується проведення МіО?
- Якою є методологія МіО?
- Які ресурси необхідні та якими є їх джерела?

M&E Plan – ПЛАН З МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ – План по моніторингу и оценке

Довгострокова стратегія зі збору, аналізу та використання інформації/даних для забезпечення підзвітності та управління П/П. Такий план, як правило, містить інформацію про заходи з МіО, які мають бути здійснені; які дані необхідні, та яким чином їх буде зібрано; опис ролей та обов'язків у виконанні заходів з МіО; інформацію про те, як дані буде використано з метою підзвітності та управління П/П.

Measurement – ВИМІРЮВАННЯ – Измерение

Процедура визначення кількісних показників об'єкта чи події, що досліджується. Вимірювання реалізується через систему індикаторів. Якість вимірювання визначається через оцінку надійності та валідності інструментів вимірювання.

Meta-evaluation – МЕТА-ОЦІНЮВАННЯ – Мета-оценка

Різновид оцінювання, що проводиться з метою перевірки якості вже проведеного оцінювання та роботи фахівців з оцінювання, дотримання стандартів якості при проведенні оцінювання.

Термін також вживається для позначення узагальнюючого аналізу результатів подібних оцінювань.

Mid-term evaluation – ПРОМІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ – Промежуточная оценка

Різновид оцінювання, що проводиться в процесі впровадження П/П. Завданням проміжного оцінювання є одержання висновків, на основі яких можна буде

в разі потреби переорієнтувати стратегію впровадження П/П. Проміжне оцінювання є різновидом формуючого оцінювання.

Mixed Methods – ЗМІШАНІ МЕТОДИ – Смешанные методы

Використання як кількісних, так і якісних методів збору даних в оцінюванні.

Monitoring – МОНІТОРИНГ – Мониторинг

Процес регулярного збирання та аналізу кількісних та якісних даних за попередньо визначеними показниками з метою сприяння вчасному виробленню рішень, забезпечення підзвітності та створення основи для навчання в рамках П/П. Здійснення моніторингу дозволяє акумулювати необхідну для оцінювання інформацію.

Nonexperimental design – НЕЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ – Неэкспериментальный дизайн исследования

Модель дослідження, в рамках якої не проводиться порівняння груп, а наслідки роботи П/П встановлюються за допомогою інших методів (наприклад, опитування залучених сторін).

Objective – ЗАВДАННЯ – Цель

Конкретне твердження, що є детальним описом бажаного результату програми. Завдання означає кінцеві результати, яких потрібно досягти, а не процеси чи заходи, які треба впровадити.

Operational research – ОПЕРАЦІЙНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ – Операционное исследование

Дослідження, що спрямоване на визначення та вирішення проблем, які виникають в процесі виконання П/П. Метою операційного дослідження є підвищення якості послуг, що надаються постачальниками, ефективності і результативності П/П, а також наявності, доступності та прийнятності послуг для їх користувачів.

Outcome – КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ – Конечный результат

Зміни, спричинені діями та заходами на певному етапі П/П. Наприклад, до кінцевих результатів можна зарахувати зміни в поведінці або знаннях цільової групи, зменшення рівня захворюваності, покращення умов життя тощо. Кінцеві результати поділяються на заплановані та незаплановані; незаплановані кінцеві результати можуть бути як позитивними, так і негативними.

Outcome evaluation – ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ – Оценка результатов

Оцінювання, що визначає, наскільки заходи чи П/П вплинули на досягнення цілей, а також до яких запланованих і незапланованих кінцевих результатів привела програма.

Outcome monitoring – МОНІТОРИНГ РЕЗУЛЬТАТІВ – Мониторинг результатов

Відстеження індикаторів, які відображають рівень досягнення очікуваних результатів проекту чи програми. Моніторинг результатів не передбачає причин-

но-наслідкового зв'язку; зміни результатів можуть бути пов'язаними з будь-якими факторами, не лише з конкретною програмою чи заходом.

Output – ПРОДУКТ – Продукт

Усі товари, послуги, кількісні і якісні здобутки, що їх отримує бенефіціар у процесі виконання П/П за рахунок залучених людських, матеріальних та організаційних ресурсів. До продуктів роботи П/П зараховують кількість наданих консультацій, проведених тренінгів тощо.

Output indicator – ІНДИКАТОР ПРОДУКТУ – Индикатор продукта

Індикатор, що відповідає рівню продуктів в логічній структурі П/П та відображає обсяг, якість та своєчасність створення товарів чи надання послуг.

Participatory Evaluation – ПАРТИСИПАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ / ОЦІНЮВАННЯ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН – Партиципативная оценка / Оценка с привлечением к участию

Різновид оцінювання, за якого до проведення оцінювання залучаються зацікавлені сторони – менеджери П/П, постачальники послуг, представники партнерських організацій, бенефіціари. Залучення зацікавлених сторін відбувається на всіх етапах проведення оцінювання: при плануванні, зборі та аналізі інформації, формулюванні висновків та рекомендацій, розповсюдженні результатів оцінювання. Партиципативне оцінювання сфокусоване на інформаційних потребах зацікавлених сторін і, в меншій мірі, на потребах донорів. Фахівець з оцінювання за такого підходу є скоріше фасилітатором, дизайн оцінювання є більш гнучким, частіше використовуються неформальні методи збору даних. Партиципативне оцінювання частіше використовується в П/П розвитку, особливо на рівні громади.

Performance measurement – ВИМІРЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ – Измерение выполнения

Система вимірювання успіху П/П щодо досягнення цілей, завдань та виконання запланованих заходів.

Population – ГЕНЕРАЛЬНА СУКУПНІСТЬ – Генеральная совокупность

Сукупність усіх елементів, що належать до об'єкта дослідження (наприклад, усі бенефіціари П/П).

Process evaluation – ОЦІНЮВАННЯ ПРОЦЕСУ – Оценка процесса

Різновид оцінювання, який сфокусований на процесі реалізації П/П та включає в себе оцінювання доступу до послуг, їх якість, рівень задоволеності споживачів, підхід до управління П/П тощо. Оцінювання процесу може дати розуміння культурного, соціально-політичного, юридичного, економічного контекстів, що можуть вплинути на імплементацію П/П.

Існує підхід, за яким терміни Формуючого оцінювання та оцінювання процесу вживають як синоніми (наприклад, Road to Results, Morra Imas, Rist). В інших джерелах, попри деяку подібність між цими різновидами оцінювання (прове-

дення під час імплементації П/П, можливість отримання актуальної інформації щодо реалізації П/П), говорять про відмінності між ними. Так, оцінювання процесу дає розуміння того, яким чином П/П досягає поставлених цілей, а інформація, отримана під час такого оцінювання допомагає інтерпретувати результати та є корисною для планування подібних П/П. Тоді як формуюче оцінювання частіше покликане надати інформацію, що допоможе внести зміни до дизайну П/П задля досягнення кращого результату. Якщо в результаті оцінювання процесу були виявлені недоліки в реалізації П/П, рекомендується проведення формуючого оцінювання з більш детальним розглядом проблеми та її причин. Існує думка, що оцінювання процесу та ex-ante оцінювання є різновидами формуючого оцінювання.

Обидва типи оцінювання сприяють результативності П/П, дають можливість зрозуміти, які фактори можуть потенційно впливати на успіхи/невдачі П/П.

Program – ПРОГРАМА – Програма

Послідовна сукупність дій та/або проектів задля досягнення загальної мети на регіональному, національному та міжнародному рівнях, що також включає ряд заходів, які перетинаються у різних секторах, тематиках та географічних зонах.

Project – ПРОЕКТ – Проект

Діяльність, спрямована на досягнення конкретних цілей за наявності певних ресурсів та в певних часових рамках, часто в межах ширшої програми.

Project cycle management – УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТНИМ ЦИКЛОМ – Управление проектним циклом

Сукупність дій та інструментів, що дає змогу краще розуміти завдання та функції, яких необхідно дотримуватися в процесі виконання проекту чи програми. Зазвичай складається з таких етапів: ідентифікація (визначення потреб), підготовка, визначення вартості, впровадження, оцінювання, завершення та завоювання уроків.

Purpose \ Aim \ Goal – МЕТА – Общая цель

Загальне твердження, що описує бажану ситуацію (наприклад, поліпшення добробуту громадян країни), якої можна досягти тільки завдяки об'єднанню зусиль чи кількох П/П.

Quality Assurance – ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ – Обеспечение качества

Запланований і систематичний процес, що включає в себе будь-яку діяльність, пов'язану з оцінюванням та підвищенням якості або цінності П/П, або його відповідності певним стандартам.

Quasi-experimental design – КВАЗІЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ – Квазиэкспериментальный дизайн исследования

Модель дослідження, заснована на порівнянні декількох подібних (але не тотожних) груп, при цьому одна група знаходиться під впливом П/П (група впливу), а інша – ні (порівняльна група). Відмінності цих груп показують результатив-

ність та вплив П/П. Квазіекспериментальний дизайн є подібним до експериментального дизайну, проте вважається не таким надійним методом дослідження, оскільки набір до групи впливу та порівняльної групи проводиться не випадковим чином перед початком виконання П/П (як при використанні експериментальної моделі), а шляхом підбору об'єктів (людей, організацій, регіонів), що за своїми характеристиками є подібними до групи впливу. Як і при використанні експериментального дизайну, найбільш повні дані можуть бути отримані при проведенні дослідження обох груп до та після впливу П/П.

Recommendations – РЕКОМЕНДАЦІЇ – Рекомендации

Пропозиції, сформульовані на основі встановлених фактів та висновків дослідження та спрямовані на підвищення якості, результативності і ефективності П/П.

Relevance – ВІДПОВІДНІСТЬ / РЕЛЕВАНТНІСТЬ – Соответствие/ Релевантность

Один із критеріїв оцінювання, за яким аналізують узгодженість діяльності, продуктів та кінцевих результатів П/П із вимогами бенефіціарів, політикою (стратегією) організацій, потребами держави та глобальними пріоритетами.

Reliability – НАДІЙНІСТЬ – Надежность

Характеристика даних, що полягає в їх стійкості (тобто повторюваності за різних умов) та базується на якості інструментарію, процедур збору та аналізу даних. Кількісні дані вважаються надійними, якщо результати відтворюються при повторному застосуванні методології дослідження у подібних умовах. Надійність якісних даних забезпечується за допомогою триангуляції та ряду інших методів.

Result – РЕЗУЛЬТАТ – Результат

Наслідок діяльності П/П (включаючи продукти, кінцеві результати та вплив), запланований або незапланований, позитивний або негативний. За визначенням OECD результати розглядають як сукупність всіх наслідків П/П, тоді як існують інші підходи, за якими термін Результат (Result) вживають як синонім до терміна Кінцевий результат (Outcome).

Results-Based Management (RBM) – Управління, орієнтоване на результат (УОР) – Управление, ориентированное на результат

Стратегія управління, за якої всі задіяні сторони спрямовують свою діяльність та продукти на досягнення кінцевих результатів. Залучені сторони також використовують інформацію щодо вже досягнутих результатів при прийнятті рішень, виконанні та фінансуванні П/П.

Risk Analysis – АНАЛІЗ РИЗИКІВ – Анализ рисков

Аналіз або оцінка чинників, що мають або можуть мати вплив на успішне досягнення поставлених цілей П/П. Передбачає докладне вивчення потенційних небажаних і негативних наслідків в рамках заходів реалізації П/П, а також визначення рівня ймовірності впливу визначених ризиків.

Sample – ВИБІРКА – Выборка

Вибірка становить відібрану за чіткими правилами частину генеральної сукупності. Основним принципом якості побудови вибірки є її репрезентативність, тобто здатність повною мірою відображати характеристики генеральної сукупності. При проведенні оцінювання в разі невеликого розміру генеральної сукупності використання вибіркового методу може бути замінене суцільним опитуванням, тобто опитуванням усіх представників генеральної сукупності.

Scope of Work – ОБСЯГ РОБИТ – Объем работ

Письмовий опис цілей, завдань, методів, результатів та графіка проведення оцінювання.

Self-Evaluation – САМООЦІНЮВАННЯ – Самооценка

Вид оцінювання, яке здійснюють самі виконавці П/П. Таке оцінювання спрямоване на характеристику програмних процесів і досягнутих результатів.

Sources of verification – ДЖЕРЕЛА ПЕРЕВІРКИ – Источники проверки

Опис того, де і в якій формі можна знайти інформацію про досягнення стратегічної мети, виконання завдання (завдань) проекту, наявні результати. Вони повинні містити докладну інформацію про те, яким методом збору слід користуватися, хто відповідальний, як часто слід збирати інформацію і про неї доповідати.

Stakeholders – ЗАЦІКАВЛЕНІ СТОРОНИ / СТЕЙКХОЛДЕРИ – Заинтересованные стороны / Стейкхолдеры

Особи і організації, що зацікавлені в П/П та його наслідках, але не є його клієнтами. Зацікавлені сторони поділяють на першочергових та другорядні. Першочергові - люди або групи, на яких заплановані заходи матимуть прямий вплив. До основних стейкхолдерів відносять як тих, хто отримує вигоду від імплементації П/П, так і тих, на кого П/П вплине негативно. До першочергових зацікавлених сторін найчастіше належать окремі соціальні чи етнічні групи, представники вразливих груп, на яких спрямовані заходи П/П, а також розробники політики та представники організацій, на яких спрямовані заходи з адвокації.

Другорядні зацікавлені сторони - люди або групи, на яких заплановані заходи матимуть непрямий вплив (позитивний або негативний). До другорядних стейкхолдерів належать особи, що наближені до бенефіціарів (батьки, родичі, діти, друзі); особи, що є посередниками у наданні послуг (представники соціальної сфери (вчителі, лікарі), соціальні працівники, волонтери); особи, чия професійна діяльність або життя можуть змінитися в результаті реалізації П/П. Наприклад, реалізація програми з попередження домашнього насильства може вимагати проходження додаткових тренінгів для представників міліції, а рішення щодо розміщення притулку для бездомних може вплинути на життя мешканців району

Ключові стейкхолдери можуть належати до груп першочергових та другорядних стейкхолдерів, при цьому вони мають вплив на якість надання послуг та результативність П/П. До ключових стейкхолдерів можна зарахувати як керівни-

ка організації, так і надавача послуг, що працює в цій організації, оскільки обидві особи мають вагомий вплив на якість надання послуг.

Summative evaluation – ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ – Суммативная оценка

Тип оцінювання, що проводять наприкінці проекту чи програми або певного етапу впровадження з метою визначення рівня досягнення очікуваних результатів. Таке оцінювання дає змогу отримати інформацію щодо досягнень та значимості проекту чи програми.

Survey / Polling – ОПИТУВАННЯ – Опрос

Різновид кількісних методів збору даних, що передбачає отримання інформації від визначеного кола респондентів, зазвичай із застосуванням вибіркового методу. Опитування може проводитися без участі сторонніх осіб, коли респондент самостійно заповнює анкету дослідження (таке опитування називається анкетуванням), або за посередництвом представника дослідника – інтерв'юєра, в такому випадку говорять про інтерв'ювання. Опитування також може бути опосередковане засобами зв'язку, наприклад, телефоном або комп'ютером.

Sustainability – СТАЛІСТЬ – Устойчивость

Ймовірність збереження позитивних ефектів, політична та фінансова підтримка результатів П/П після припинення надання вхідних ресурсів (фінансування, матеріалів, навчання) зі сторони донорів/організацій, що впроваджували П/П, а також забезпечення довгострокових вигод від П/П. Залежно від контексту термін може вживатися у значенні життєздатність (наприклад, життєздатність результатів), стійкість (наприклад, стійкість ефектів) тощо.

Target indicator – ЦІЛЬОВЕ ЗНАЧЕННЯ – Целевое значение

Характеристика цілей П/П, виражена вимірюваною величиною; бажаний показник у певний проміжок часу.

Target Group – ЦІЛЬОВА ГРУПА – Целевая группа

Соціальні групи, організації чи особи, на користь яких здійснюють П/П. Цільова група включає в себе всіх осіб, на яких проект може мати позитивний вплив, тоді як конкретні особи, організації чи соціальні групи, які отримують вигоди від П/П, є його бенефіціарами.

Terms of Reference – ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ – Техническое задание

Документ, в якому вказано мету і масштаб оцінювання, методи, які буде застосовано; стандарти, за якими буде здійснено оцінювання; обсяг робіт, запланованих для проведення оцінювання; а також зазначено вимоги до підзвітності за результатами оцінювання.

Theory of change – ТЕОРІЯ ЗМІН – Теория изменений

Уявлення про те, яким чином П/П досягатиме результатів, а також які припущення закладені в його основу. Попри однакову мету теорії змін та логічної

структури – описати процес досягнення результату, вони дещо відрізняються. Ключовою відмінністю є те, що теорія змін показує, чому і як будуть досягнуті зміни, якою є логіка перетворення внеску, діяльності та продуктів у кінцеві результати та вплив, теорія змін відображає уявлення виконавців П/П про те, «яким чином влаштований світ» і як конкретна проблема може бути вирішена.

Наприклад, при розробці проекту з підвищення підзвітності уряду в Танзанії, однією з цілей було підвищити доступ громадян до інформації. Проектом передбачається проведення освітніх заходів серед населення та НГО. Тут виникає питання: чому ми думаємо, що підвищення рівня поінформованості може привести до запланованих результатів? Звідси походять основні припущення, що використовуються у проекті при поясненні того, як продукти стають результатами. У даному проекті розробники стратегії роблять припущення, що громадяни побачать, які переваги несе в собі відкритість уряду, це допоможе їм об'єднатися для спільних зусиль і подолати бар'єри страху. В свою чергу представники уряду не зможуть довго протистояти зростаючому запиту на інформацію та стануть більш відкритими. Ці припущення показують, якою є логіка дій розробників проекту. За наявності доказової бази щодо результативності подібних проектів, їх також включають до Теорії змін.

Triangulation – ТРИАНГУЛЯЦІЯ – Триангуляция

Аналіз та використання даних, отриманих з трьох чи більше джерел із використанням різних методів. Отримані дані можуть бути підтверджені чи відхилені, а недоліки будь-якого методу чи джерела даних можуть бути компенсовані за рахунок переваг іншого методу, що підвищує таким чином обґрунтованість і надійність отриманих результатів.

Validity – ВАЛІДНІСТЬ – Валидность

Характеристика, що свідчить про відповідність обраних методів збору даних завданням дослідження. Дані вважаються валідними тоді, коли вони відображають певну характеристику предмета дослідження. Прикладом застосування поняття валідності в оцінюванні може бути вимірювання тиску у респондентів при дослідженні впливу проекту з протидії серцево-судинним захворюванням. Такий метод збору інформації можна вважати більш валідним у порівнянні з інформацією респондента щодо його стану здоров'я (така інформація буде свідчити скоріше про те, що респондент думає про стан свого здоров'я, а не про його актуальний стан, отримані дані будуть невалідними). У випадку, коли інструменти/метод збору даних/дані не відповідають критеріям валідності, їх вважають невалідними.

Validation – ВАЛІДИЗАЦІЯ – Валидизация

Процес визначення ступеня валідності методів збору даних та інструментарію.

ЛІТЕРАТУРА

ADA (Austrian Development Agency), Evaluation Unit. Guidelines for Project and Programme Evaluations. Vienna: ADA, 2009.

DAC (Development Assistance Committee). Glossary of Terms in Evaluation and Results-Based Management. Paris: OECD, 2002.

Dehar, Mary-Anne; Casswell, Sally; Duignan, Paul. Formative and Process Evaluation of Health Promotion and Disease Prevention Programs. Evaluation Review. April 1993 vol. 17 no. 2, 204-220 <http://erx.sagepub.com/content/17/2/204.abstract>

European Commission. Guidelines for the Ex-Ante Evaluation of 2014-2020 EMFF OPS. March 2014. http://ec.europa.eu/fisheries/reform/emff/emff-guidelines-for-ex-ante-evaluation_en.pdf

European Commission, EuropeAid Cooperation Office, Evaluation Unit. Manual: Project Cycle Management. European Commission - EuropeAid, 2001.

Handbook: How to Design and Conduct a Country Programme Evaluation at UNFPA. New York: Evaluation Branch, Division for Oversight Services (DOS), 2012.

IFAD (International Fund for Agricultural Development). Managing For Impact For Rural Development: A Guide For Project M&E. Annex A. Glossary of M&E Concepts and Terms. Rome: IFAD, 2002.

Love, Arnold J. Internal Evaluation: Building Organizations from Within (Applied Social Research Methods). SAGE Publications, Inc: 1991.

Margoluis, R., C. Stem, V. Swaminathan, M. Brown, A. Johnson, G. Placci, N. Salafsky, and I. Tilders. 2013. Results Chains: a Tool for Conservation Action Design, Management, and Evaluation. Ecology and Society 18(3): 22. <http://dx.doi.org/10.5751/ES-05610-180322>

Mathison, Sandra. Encyclopedia of Evaluation. SAGE Publications, Inc., 2005.

Morra Imas, Linda G.; Rist, Ray C. The Road to Results: Designing and Conducting Effective Development Evaluations. World Bank. © World Bank, 2009.

<https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/2699> License: CC BY 3.0 IGO

Roberts, Dawn; Khattri, Nidhi. Designing a Results Framework for Achieving Results: a How-to Guide. Washington, D.C.: Independent Evaluation Group, The World Bank Group, 2012.

IEG (Independent Evaluation Group). Sourcebook for Evaluation Global and Regional Partnership Programs. Washington, D.C., 2007

Thompson, Nancy J., PhD; McClintock, Helen O. Demonstrating Your Program's Worth: A Primer on Evaluation for Programs to Prevent Unintentional Injury. Atlanta, Georgia: National Center for Injury Prevention and Control, 2000. <http://www.cdc.gov/ncipc/pub-res/demonstr.htm>

UNAIDS (The Joint United Nations Programme on HIV/AIDS). Basic Terminology and Frameworks for Monitoring and Evaluation. UNAIDS, 2010.

UNAIDS. Glossary of Monitoring and Evaluation Terms. Geneva: UNAIDS, 2008.

USAID (U.S. Agency for International Development) and Planning and Performance Management Unit, Office of the Director of U.S. Foreign Assistance, State Department. Glossary of Evaluation and Related Terms. USAID, 2009.

USAID Center for Development Information and Evaluation. Performance Monitoring and Evaluation Tips. Conducting a Participatory Evaluation. Number 1. Washington, D.C.: USAID, 1996.

Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління / Уклад. Г.Райт, К. Мак-Вікар. - К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 1996.

Англійсько-французько-німецько-український словник термінології Європейського Союзу. – К.: К.І.С., 2007.

Глоссарий терминов в области оценки программ и проектов. / сост. Асанова Д.К., Гезелле-Меербург И., Кошелева Н. и др – Алматы, Printmaster, 2012.- 13 с.

Кілієвич, Олександр Іванович. Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003.

Кравчук, Ірина Вікторівна. Оцінювання державної політики в Україні: монографія/ Ірина Вікторівна Кравчук, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К.: К.І.С., 2013.

Моніторинг та оцінка програм і проектів. Практичний посібник / Ольга Морозова, Ольга

Варецька, Деніел Джонс, Пепукай Чікуква, Тетяна Салюк. - Київ, "Оранта", 2008.

Оцінювання громадянського суспільства: Посібник користувача. - / Сара Репуччі, автор; Український переклад, в рамках Проекту ПРООН "Розвиток громадянського суспільства". – К.: ПРООН, 2011.

Посібник з моніторингу – Практичні рекомендації щодо впровадження ефективного моніторингу регіонального розвитку в Україні / Проект "Підтримка сталого регіонального розвитку в Україні" EuropeAid/125234/C/SER/UA. – К., 2011.

Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / Лендшел М., Винницький Б., Ратейчак Ю., Санжаровський І. За ред. Санжаровського І., Полянського Ю. – К.: К.І.С., 2007.

Русско-английский терминологический словарь соответствий по вопросам аудита эффективности и ключевым показателям экономического развития. Издание третье, дополненное и переработанное. М.: НИИ СП, 2009.

Семигіна, Тетяна Валеріївна. Словник із соціальної політики. Словник із соціальної політики. – Київ: ВД «Киево-Могилянська академія», 2005.

Система моніторингу й оцінки з питань ВІЛ/СНІДу: регіональний рівень / О. М. Балакірева, А. М. Бойко, О. Ю. Семерик, О. О. Яременко. – К.: ВПЦ "Експрес", 2006.

Соціологія: короткий енциклопедичний словник / ред.: В. І. Волович; уклад.: В. І. Волович. - К.: "Укр. центр духов. культури", 1998.

ПОКАЖЧИК ЗА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

АНАЛІЗ – Analysis	9
АНАЛІЗ ВИТРАТ-КОРИСНОСТІ – Cost-benefit analysis	11
АНАЛІЗ ВИТРАТ-РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ – Cost-effectiveness analysis	12
АНАЛІЗ КОНКРЕТНИХ СИТУАЦІЙ – Case Study	10
АНАЛІЗ РИЗИКІВ – Risk Analysis	23
АТРИБУЦІЯ / ВСТАНОВЛЕННЯ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИХ ЗВ'ЯЗКІВ – Attribution	9
АУДИТ – Audit	9
БАЗОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ – Base-line study	10
БЕНЕФІЦІАРИ – Beneficiaries.....	10
БЕНЧМАРКІНГ – Benchmarking.....	10
ВАЛІДИЗАЦІЯ – Validation.....	26
ВАЛІДНІСТЬ – Validity.....	26
ВИБІРКА – Sample.....	24
ВИЗНАЧЕННЯ ОЦІНЮВАНOSTI – Evaluability assessment	14
ВИМІРЮВАННЯ – Measurement.....	19
ВИМІРЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ – Performance measurement	21
ВИСНОВКИ – Conclusions.....	11
ВІДПОВІДНІСТЬ / РЕЛЕВАНТНІСТЬ – Relevance	23
ВНЕСОК / ВХІДНІ РЕСУРСИ – Input.....	17
ВНУТРІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ – Internal evaluation	18
ВПЛИВ – Impact.....	17
ВПЛИВ НА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК – Institutional development impact	17
ВСТАНОВЛЕНІ ФАКТИ – Findings.....	16
ГЕНЕРАЛЬНА СУКУПНІСТЬ – Population.....	21
ДАНИ – Data	12
ДЖЕРЕЛА ПЕРЕВІРКИ – Sources of verification.....	24
ДІЯЛЬНІСТЬ – Activity.....	9
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ – Experimental design.....	16
ЕФЕКТ – Effect	13
ЕФЕКТИВНІСТЬ / ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ – Efficiency.....	14
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ – Quality Assurance	22
ЗАВДАННЯ – Objective	20
ЗАСВОЄНІ УРОКИ – Lessons Learned	18
ЗАХІД – Intervention	17
ЗАХІД З РОЗВИТКУ – Development intervention.....	13
ЗАЦІКАВЛЕНІ СТОРОНИ / СТЕЙКХОЛДЕРИ – Stakeholders	24
ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК – Feedback.....	16
ЗМІШАНІ МЕТОДИ – Mixed Methods	20
ІНДИКАТОР ПРОДУКТУ – Output indicator	21
ІНСТРУМЕНТИ ЗБОРУ ДАНИХ – Data collection tools.....	13
КАУЗАЛЬНІСТЬ/ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИЙ ЗВ'ЯЗОК – Causality	11
КВАЗИЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ – Quasi-experimental design.....	22

КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ – Outcome	20
КОНТАКТНА ОСОБА / КООРДИНАТОР – Focal point	16
КОНТРОЛЬНА ГРУПА – Control group	11
КОНТРАФАКТИЧНА СИТУАЦІЯ – Counterfactual situation	12
ЛОГІКО-СТРУКТУРНА МАТРИЦЯ – Logical framework matrix	19
ЛОГІКО-СТРУКТУРНИЙ ПІДХІД – Logical framework approach	18
ЛОГІЧНА СТРУКТУРА – Logical Framework (Logframe)	18
МЕТА – Purpose \ Aim \ Goal	22
МЕТА-ОЦІНЮВАННЯ – Meta-evaluation	19
МОНІТОРИНГ – Monitoring	20
МОНІТОРИНГ РЕЗУЛЬТАТІВ – Outcome monitoring	20
НАДІЙНІСТЬ – Reliability	23
НАЙКРАЩІ ПРАКТИКИ – Best Practices	10
НЕЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ – Nonexperimental design	20
ОБСЯГ РОБІТ – Scope of Work	24
ОПЕРАЦІЙНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ – Operational research	20
ОПИТУВАННЯ – Survey / Polling	25
ОРГАНІЗАЦІЯ, ЩО НАВЧАЄТЬСЯ – Learning Organization	18
ОЦІНЮВАНІСТЬ – Evaluability	14
ОЦІНЮВАННЯ – Assessment	9
ОЦІНЮВАННЯ – Evaluation	14
ОЦІНЮВАННЯ EX-ANTE / ПЕРЕДОЦІНЮВАННЯ – Ex-ante evaluation	15
ОЦІНЮВАННЯ EX-POST / ПОСТОЦІНЮВАННЯ – Ex-post evaluation	16
ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ – Impact Evaluation	17
ОЦІНЮВАННЯ ПРОЦЕСУ – Process evaluation	21
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ – Outcome evaluation	20
ПАРТИСИПАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ / ОЦІНЮВАННЯ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН – Participatory Evaluation	21
ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ/РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ – Capacity-building	10
ПІДЗВІТНІСТЬ – Accountability	9
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ – Summative evaluation	25
ПЛАН З МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ – M&E Plan	19
ПОКАЗНИК / ІНДИКАТОР – Indicator	17
ПОРІВНЯЛЬНА ГРУПА – Comparison group	11
ПРИПУЩЕННЯ – Assumption	9
ПРОГРАМА – Program	22
ПРОДУКТ – Output	21
ПРОЕКТ – Project	22
ПРОМІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ – Mid-term evaluation	19
РЕЗУЛЬТАТ – Result	23
РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ – Effectiveness	13
РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ЗА ІДЕАЛЬНИХ УМОВ – Efficacy	14
РЕКОМЕНДАЦІЇ – Recommendations	23
САМООЦІНЮВАННЯ – Self-Evaluation	24
СПРОМОЖНІСТЬ/ ПОТЕНЦІАЛ – Capacity	10

СТАЛІСТЬ – Sustainability.....	25
СХВАЛЕННЯ – Appraisal.....	9
СХЕМА МіО – M&E framework	19
ТЕОРІЯ ЗМІН – Theory of change.....	25
ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ – Terms of Reference.....	25
ТРИАНГУЛЯЦІЯ – Triangulation	26
УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТНИМ ЦИКЛОМ – Project cycle management	22
Управління, орієнтоване на результат (УОР) – Results-Based Management (RBM)	23
ФАСИЛІТАТОР – Facilitator.....	16
ФАХІВЕЦЬ З ОЦІНЮВАННЯ – Evaluator.....	14
ФОКУС-ГРУПА – Focus Group	16
ФОРМУЮЧЕ ОЦІНЮВАННЯ – Formative evaluation.....	17
ЦІЛЬ З РОЗВИТКУ – Development objective	13
ЦІЛЬОВА ГРУПА – Target Group	25
ЦІЛЬОВЕ ЗНАЧЕННЯ – Target indicator	25

Підписано до друку 06.10.2014. Гарнітура «Calibri».
Формат 60x84 1/16. Папір крейдований. Друк офсетний. Умовно друкованих
аркушів 1,86. Наклад – 300 прим. Замовлення № 36 – від 03/10/2014 р.
Віддруковано: ФОП Бойко Ю.М. Тел.: (044) 353-27-09

Дизайн та верстка: ФОП Корусь О.В. Тел.: (044) 222-63-42
www.art-ok.com.ua

Про Українську асоціацію оцінювання

Громадська організація «Українська асоціація оцінювання» є неурядовою неприбутковою професійною громадською організацією у сфері оцінювання політики, програм, проектів, організаційної спроможності, яка об'єднує фізичних осіб, громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та створена на основі спільності інтересів для реалізації мети та завдань передбачених Статутом УАО.

УАО створена у липні 2011 року як всеукраїнська неурядова професійна мережа в сфері оцінювання. У червні 2013 року УАО набула офіційної реєстрації. Станом на березень 2014 року УАО нараховує 25 офіційних членів.

Місією УАО є розвиток, поширення, використання оцінювання в Україні з метою удосконалення діяльності державного, громадського та приватного секторів.

За період свого існування, УАО провела базове дослідження «Стан розвитку оцінювання в Україні: попит, пропозиція, інституціоналізація»; провела оцінку потреб та інтересів учасників УАО; розробила в партнерстві з Українським форумом благодійників тренінговий курс «Абетка оцінювання благодійних проектів та програм; виграла міні-грант EvalPartners щодо обміну досвідом у сфері розробки стандартів оцінювання за участі Швейцарської та Австро-Німецької асоціацій оцінювання; представники УАО щорічно беруть участь в міжнародних конференціях з оцінювання.

З питань набуття членства а партнерства з УАО просимо звертатися до пані Наталі Якимчук за адресою natalya.yakymchuk@gmail.com.